

Manuál pro lektory / lektorky „Benefity“

Obsah

Vzdělávací moduly „Zaměstnanecké benefity“ – vstupní informace.....	3
Výukové metody.....	6
Scénář výuky jednotlivých modulů.....	7

1. Vzdělávací moduly „Zaměstnanecké benefity“ – vstupní informace

Cílová skupina vzdělávání

Vzdělávací balíček (vzorová PPT; microsite [Kalkulátor benefitů](#); Manuál; studijní opory) je primárně určen metodikům odvětvových odborových svazů, resp. osobám, které vzdělávají nižší složky sociálního dialogu, Výbory základních odborových organizací / seskupení členů.

Cíle vzdělávání

Účastník po absolvování všech modulů „Zaměstnanecké benefity“:

- Chápe rozdíly mezi mzdou/platem a benefity.
- Chápe úlohu benefitů a zná trendy v oblasti benefitů.
- Chápe daňové a odvodové aspekty benefitů.
- Dokáže aktivně využívat práci s kalkulatorem benefitů.
- Chápe, jaké aspekty brát v úvahu při nastavování mixu benefitů.
- Dokáže realizovat průzkumy zaměstnaneckých preferencí.
- Dokáže aktivně pracovat s Google Forms.

Témata a časová dotace „Zaměstnanecké benefity“

- 3 vzdělávací moduly v rozsahu 2 výukových hodin (hodina = 45 minut)
- celková délka = 6 výukových hodin
- jednotlivé moduly je možno využívat samostatně

Výuce modulů předchází úvodní část kurzu, která je věnována zahájení výuky, resp. práci se skupinou účastníků, seznámení apod. Tato část by měla předcházet vždy při úplném zahajování výuky. Pokud jsou jednotlivé moduly využívány samostatně, úvodní část bude využita pouze jednou, v rámci další práce se stejnou skupinou pak pro zahájení výuky postačí pouze reflexe předchozího modulu. Zahájení vzdělávání si lektor může upravit dle svých potřeb a možností, nicméně na úvod by vždy mělo být zařazeno, protože jeho cílem je seznámení se se skupinou, nastavení pravidel v rámci výuky a sladění očekávání účastníků s možnostmi lektora. Časová dotace úvodu 20 minut.

Doporučení pro práci s cílovou skupinou:

- Počet účastníků min. 9 a max. 15. Velikost skupiny je důležitá při volbě metod a forem výuky a obecně lze doporučit pro tento typ kurzů (lektorské, měkké dovednosti) menší skupiny, tak, aby mohli být všichni zapojeni, výuka byla intenzivní a interaktivní.

- Při přípravě kurzu brát v úvahu předchozí znalosti a dovednosti účastníků a sestavovat skupiny tak, aby všichni byli na obdobné znalostní a dovednostní úrovni. Následně lze výuku cíleně zaměřit na konkrétní potřeby účastníků a dle toho volit přiměřené formy a metody vzdělávání.
- Zjistit očekávání účastníků kurzu a důvody jejich účasti, tedy s jakými cíli do kurzu přicházejí, proč do kurzu přicházejí a co by se chtěli naučit. Tyto informace jsou důležité z pohledu motivace účastníků i z pohledu obsahu a členění výuky. V případě, že účastníci do kurzu přicházejí na základě povinnosti, je nezbytné počítat s nutností využití většího množství aktivizačních a motivačních prvků.
- Zjistit, zda se účastníci kurzu vzájemně znají a nakolik. To má vliv zejména z počátku výuky při představování účastníků a je nutno to zohlednit i při volbě výukových metod.

Vstupní část

Čas	Téma	Metoda	Postup	Pomůcky
5 min	Úvod kurzu	PPT prezentace	Přivítání; Představení lektora; Název kurzu a čeho se kurz týká; Organizační informace; Pravidla kurzu (např. používání mobilních telefonů, tykání/vykání apod.).	PC, PPT, prezentér
5 min	Představení lektora	Aktivizační cvičení	Lektor sdělí informace o sobě, své kvalifikaci, zaměstnání, případně osobní informace, které ho „polidšťují“ apod.	Pomůcky dle zvolené metody
10 min	Představení účastníků + očekávání	Aktivizační cvičení	Jmenovky na kartičky před sebe na stůl; Představení účastníků; Očekávání – každý při představování sdělí, jaká jsou jeho očekávání od kurzu a co sám do kurzu vloží, aby se jeho očekávání naplnila.	Kartičky z tvrdého papíru, fixy, pomůcky dle zvolené metody představování

Témata a časová dotace modulů

Modul	Název modulu	Čas	Obsah výuky
I.	Mzda/plat vs. benefity, role benefitů a trendy v oblasti benefitů	2 výukové hodiny	• proč je důležité vyjednávat primárně o platu/mzdě a až v druhé řadě o benefitech • co jsou/nejsou benefity z pohledu ČMKOS • historie benefitů • role benefitů ve spokojenosti zaměstnanců a péči o jejich zdraví (fyzické i duševní) • trendy v benefitech • příklady dobré praxe - např. kampaně ve firmách k podpoře zdraví zaměstnanců
II.	Daňové a odvodové aspekty benefitů, kalkulátor benefitů	2 výukové hodiny	• daňové aspekty zaměstnaneckých benefitů • popis tří hlavních kategorií benefitů z pohledu daňových režimů • představení kalkulátoru benefitů (on-line nástroj) • nácvik práce s kalkulátorem benefitů
III.	Strategie nastavování mixu benefitů, průzkum preferencí, Google dotazníky jako nástroj průzkumu potřeb	2 výukové hodiny	• sladování nabídky benefitů s poptávkou zaměstnanců • aktualizace nabídky benefitů • segmentace zaměstnanců dle potřeb a zájmu o konkrétní benefity • reflexe věkové diverzity zaměstnanců (generační skupiny a jejich potřeby) • jak realizovat průzkum zaměstnaneckých preferencí • prezentace vzorových otázek pro dotazníkové šetření mezi zaměstnanci • představení nástroje a ukázky práce s Google dotazníky • samostatná práce s Google dotazníkem na základě konkrétního zadání lektora

Manuál pro lektory byl realizován v rámci ustanovení §320a písm. a) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, v roce 2023, projektu ČMKOS s názvem Sociální dialog a benefity: změny na pozadí pandemie covid-19. Projekt je financován z prostředků státního rozpočtu ČR prostřednictvím MPSV ČR.

2. Výukové metody

Postup výuky

Navrhovaná výuka je koncipována jako interaktivní, s respektem vůči stávajícím znalostem účastníků a s jejich aktivním zapojením (na co přijdou sami, to si lépe pamatují) – min. počet účastníků 9, max. 15 – tak aby bylo možno zachovat konkrétní aktivity. V rámci výuky je navrženo více výukových metod, které lektor může sám volit dle potřeb cílové skupiny a vývoje průběhu výuky.

Základními využitými metodami jsou:

- Moderovaná (řízená) skupinová diskuse
- Skupinová práce
- Přednáška s využitím PPT
- Demonstrace a praktický nácvik

3. Scénář výuky jednotlivých modulů

Modul I. Mzda/plat vs. benefity, role benefitů a trendy v oblasti benefitů

Čas	Téma	Metoda	Postup	Pomůcky
10	Mzda/plat/benefity	Skupinová diskuse	Lektor zahájí výuku dotazem na význam pojmů mzda/plat a benefity, zaznamená odpovědi na flip chart, na závěr diskuse lektor jasně definuje termíny a zobrazí je na snímku z PPT. Aktivitou lektor získá informaci o reálných vědomostech účastníků a může korigovat případné nejasnosti v terminologii.	Flip chart, fixy, PC, PPT, prezentér,
10	Benefity vs. odměňování	Přednáška	Rozdílnost a hranice mezi systémy odměňování a poskytování zaměstnaneckých benefitů, vysvětlení, proč je důležité vyjednávat primárně o platu/mzdě a až v druhé řadě o benefitech.	PC, PPT, prezentér
10	Co jsou a co nejsou benefity z pohledu ČMKOS / OS	Skupinová diskuse	Využití PPT prezentace, diskutovat názor ČMKOS na benefity; vysvětlit názor OS na benefity; jsou a co benefity nejsou, uvést konkrétní příklady z praxe, tak, aby byly pro účastníky uchopitelné. Zde jde o sjednocení terminologie a výkladu pojmů.	PC, PPT, prezentér, studijní opora „Co jsou a nejsou benefity z pohledu ČMKOS“
5	Co jsou benefity?	Aktivizační cvičení	Lektor má předpřipravených několik příkladů benefitů/ne-benefitů z pohledu odborů a nechá účastníky „hádat“, zda jde nebo nejde o benefit z pohledu odborů, vždy podá vysvětlení, proč tomu tak je. Procvičování	PC, PPT, prezentér; studijní opora „Co jsou a nejsou benefity“

			schopnosti účastníků aplikovat předané informace. Lze využít různé nástroje: 1) varianta – lektor promítne příklad a nechá skupinu kolektivně „hádat“ následně dovysvětlí; 2) varianta – lektor má na kartičkách připravené příklady, účastníci si je vylosují a každý hovoří sám za sebe včetně vysvětlení (časově náročnější).	z pohledu ČMKOS“
10	Historie benefitů	Diskuse	Lektor naváže na předchozí výuku s dotazem, proč se historicky začaly využívat benefity, kdo a jakým způsobem, a zároveň prostřednictvím PPT prezentace shrne stručně historii vývoje benefitů, zejména jejich smysl a motivační úlohu pro zaměstnance – vynechá (případně podá velmi stručně) poslední desetiletí, o tom bude hovořit v následující výuce týkající se aktuálních trendů v oblasti benefitů.	PC, PPT, prezentér, studijní opora „Stručná historie poskytování benefitů“
PŘESTÁVKA				
20	Role benefitů ve spokojenosti zaměstnanců a péči o jejich zdraví (fyzické i duševní)	Skupinová práce	Rozdělení účastníků do skupin (celkem max. 3 skupiny), každá skupina obdrží prázdný list z flip chartu a fixu a následně dostane zadání (buď všechny skupiny shodné nebo je možné zadání pro každou skupinu modifikovat tak, aby se s výstupy lektorovi lépe pracovalo): Varianta A: • Zadání 1. skupina – napište, jaký je podle	Flip chart, fixy, volné papíry, informace uvedené v publikaci ČMKOS „Jak kolektivně vyjednávat o benefitech“

			vás význam benefitů z pohledu zaměstnance; • Zadání 2. skupina – napište, jaký je podle vás význam benefitů pro zaměstnavatele; • Zadání 3. skupina – napište, proč jsou podle vás zaměstnanecké benefity důležité, na zpracování máte 10 minut. Varianta B: Shodné zadání pro všechny skupiny: • Napište, jaký je, podle vás, význam benefitů a to: pro zaměstnance; pro zaměstnavatele; na zpracování máte 7 minut. Následně každá skupina prezentuje výsledek svojí práce, zasahovat mohou s nápady i ostatní účastníci a lektor dovysvětlí a případně koriguje obsah. Na závěr shrne základní informace.	
10	Trendy v benefitech, vývoj v posledních 10 letech a aktuální trendy	Přednáška	Lektor naváže na předchozí téma historie benefitů a popíše vývoj v posledním desetiletí, včetně nejaktuálnějších trendů, pro názornost je vhodné přidat nějaké „extrémní“ příklady typu Google (vždy je vhodné dát nějaké pozitivní/negativní extrémy, které zaujmou pozornost).	PC, PPT, prezentér; Benefity (2016; 2019; 2023)
10	Příklady dobré praxe	Přednáška + prostor k vlastním zkušenostem účastníků	Lektor uvede příklady kampaní ve firmách směřující k podpoře zdraví zaměstnanců. Zároveň dává prostor i účastníkům, pokud mají nějaké vlastní	PC, PPT, prezentér

			zkušenosti, které by chtěli sdílet.	
5	Shrnutí modulu + diskuse	Shrnutí + diskuse	Lektor shrne základní informace z modulu, dotazy si ověřuje, zda účastníci pochopili předložené učivo a nabízí možnost dotazů.	

Modul II. Daňové a odvodové aspekty benefitů, kalkulátor benefitů

Čas	Téma	Metoda	Postup	Pomůcky
15	Daňové aspekty zaměstnaneckých benefitů	Skupinová diskuse, Modelová situace (praktický příklad)	Lektor zahájí výuku dotazem, zda si účastníci myslí, že jsou benefity výhodnější než mzda/plat a proč, odpovědi zaznamenává na flip chart (touto aktivitou si lektor ověřuje stávající informovanost účastníků o problematice), na závěr diskuse lektor shrnuje výhody/nevýhody zaměstnaneckých benefitů a zobrazí je na snímku z PPT. Následně uvede modelovou situaci (praktický příklad), na kterém názorně předvede výhodnost benefitů).	Flip chart, fixy, PC, dataprojektor, PPT, prezentér,
15	Popis tří hlavních kategorií benefitů z pohledu daňových režimů	Přednáška s praktickými příklady	Lektor popíše 3 benefity a jejich výhodnost z pohledu daňových režimů, vždy uvádí konkrétní praktické příklady pro lepší pochopení tématu, vyzývá i účastníky k prezentaci příkladů.	PC, dataprojektor, PPT, prezentér, studijní opora „Benefity z pohledu daňových režimů“
15	Kalkulátor benefitů	Představení on-line nástroje	Lektor představí kalkulátor benefitů (on-line nástroj), vysvětlí jeho funkcionality a způsob používání).	PC, on-line přístup na internet, prezentér
PŘESTÁVKA				

35	Práce s kalkulátorem benefitů	Práce ve dvojicích/ případně individuálně	Lektor rozdělí účastníky do dvojic a vysvětlí jim, jak se prostřednictvím vlastních notebooků/telefonů dostanou na online kalkulátor, ověří si, že všem funguje přístup a znovu zjednodušeně shrne způsob práce s online kalkulátorem. Následně zadá předem připravené úkoly (3-5), které by měli účastníci prostřednictvím kalkulátoru splnit, výsledky budou společně sdílet, je možné, aby je lektor, zejména ty první, rovněž na kalkulátoru ukázal a okomentoval. Volit lze i individuální práci s kalkulátorem, kdy každý účastník řeší příklady samostatně, ale tato varianta omezuje skupinovou dynamiku, bude méně dotazů a sdílených zkušeností. Na druhou stranu umožňuje, aby se lektor postupně věnoval individuálně všem účastníkům.	Notebooky, případně chytré telefony s on-line připojením, PC, dataprojektor, on-line přístup na internet, prezentér, připravené úkoly
10	Reflexe skupinové práce	Skupinová diskuse	Lektor pokládá účastníkům dotazy ověřující, jak se jim s kalkulátorem pracovalo, zda si osvojili práci s kalkulátorem, zda nepotřebují doplnit nějaké informace, jak mohou kalkulátor využít ve své činnosti, jeho možnosti a meze apod.	

Modul III. Strategie nastavování mixu benefitů, průzkum preferencí, Google dotazníky jako nástroj průzkumu potřeb

Čas	Téma	Metoda	Postup	Pomůcky
15	Jak se rozhodnout, které benefity pro organizaci/firmu vybrat	Skupinová diskuse	Lektor zahájí výuku dotazem na účastníky, jakou strategii volili při rozhodování o benefitech ve svých organizacích a jaké faktory při volbě zohledňovali. Následovat bude otázka, zda benefity aktualizují, s jakou frekvencí a zda v jejich organizacích probíhá průzkum zaměstnaneckých potřeb (otázky může lektor napsat na flip chart nebo promítnout na PPT snímku).	Flip chart, fixy, dataprojektor, PPT, prezentér
15	Strategie nastavování mixů benefitů	Přednáška s praktickými příklady	Lektor popíše, jaké jsou nejčastější strategie organizací při nastavování mixu benefitů, proč je potřeba sladovat nabídku benefitů s poptávkou zaměstnanců či průběžně aktualizovat nabídku benefitů a upozorní na faktory, které se promítají do poptávky po konkrétních benefitech (např. generační skupiny apod.), využívá konkrétní příklady z praxe.	PC, dataprojektor, PPT, prezentér
15	Průzkumy zaměstnaneckých preferencí	Diskuse + prezentace lektora	Lektor naváže na diskusi, která proběhla na začátku hodiny a shrne informace, které padly o	Flip chart, fixy, dataprojektor, PPT, prezentér, studijní opora

			realizaci průzkumu vzdělávacích potřeb na úrovni organizací, ze kterých jsou účastníci. Informaci zarámuje tím, že existuje vícero nástrojů a přístupů k realizaci průzkumů, že jedním ze základních je Google Forms, který bude v rámci kurzu představen. Zdůrazní, že při volbě jakéhokoli nástroje je nejzásadnější správná volba otázek, aby opravdu zjišťovaly, co potřebujeme. Zeptá se, jaké volili účastníci při svých průzkumech otázky a odprezentuje základní informaci, jaké otázky jsou vhodné, včetně vzorových otázek.	„Vzorový dotazník pro zaměstnance“
PŘESTÁVKA				
20	Představení nástroje, ukázky práce s Google Forms	Prezentace lektora + on-line společná práce s dotazníky	Lektor představí nástroj Google Forms a jeho funkcionality, využívá on-line ukázek a předvede přímo způsob, jakým se dotazník tvoří. Před účastníky vytvoří dotazník a rozešle jim odkaz k vyplnění. Účastníci dotazník vyplní a odešlou odpovědi. Lektor jim následně přímo na jejich odpovědích vysvětlí způsob nakládání s odpověďmi a vyhodnocování dotazníku.	Notebooky, případně chytré telefony s on-line připojením, PC, dataprojektor, on-line přístup na internet, prezentér
20	Ukázky práce s Google Forms	Samostatná práce	Lektor zadá účastníkům úkol vytvořit jednoduchý dotazník (max. 5 otázek) a odeslat odkaz jemu, nebo někomu z kolegů,	Notebooky, případně chytré telefony s on-line připojením, PC,

			aby si ověřili, zda jim funguje, dotazník ten, komu byl zaslán, vyplní a odešle odpovědi, aby si každý ve skupině ověřil i vyhodnocování odpovědí.	datapojektor, on-line přístup na internet, prezentér, materiál „Vzorový dotazník pro zaměstnance“
5	Reflexe práce s Google Forms, představení on-line tutoriálu	Skupinová diskuse, informace od lektora	Lektor pokládá účastníkům dotazy ověřující zvládnutí práce s Google Forms a představí jim on-line tutoriál ke Google Forms, případně další on-line materiály k problematice benefitů.	Notebooky, případně chytré telefony s on-line připojením, PC, datapojektor, on-line přístup na internet, prezentér

4. Podpůrné materiály

- [Microsite Kalkulátor benefitů](#)
- [Video tutoriál ke Google Forms](#)
- Publikace ČMKOS „[Jak kolektivně vyjednávat o benefitech](#)“
- Studijní opora „Co jsou a nejsou benefity z pohledu ČMKOS“
- Studijní opora „Benefity z pohledu daňových režimů“
- Studijní opora „Stručná historie poskytování benefitů“
- Studijní opora „Vzorový dotazník pro zaměstnance“
- [Vzorová prezentace pro lektory](#)